

Verkenning Daltononderwijs Sint Jozefschool

Concept 17 juni 2024

Inleiding

Op de Sint Jozefschool Moordrecht willen wij met het team zo goed mogelijk onderwijs verzorgen in samenwerking met ouders voor de leerlingen in Moordrecht. In het kader van ons traject om onze visie aan te scherpen is het team ervan overtuigd geraakt dat Daltononderwijs goed aansluit op ons beeld van goed onderwijs. Wij willen daarom onderzoeken of wij een Daltonschool kunnen gaan worden.

In dit stuk leest u welke processen ervoor hebben gezorgd dat wij de wens hebben uitgesproken om een Daltonschool te willen worden en hoe wij het proces tot aan de definitieve besluitvorming willen vormgeven.

Aanleiding

De visie op onderwijs van deze school is afgelopen jaren steeds meer gericht op de ontwikkeling van kinderen, waarbij zij zoveel mogelijk op hun eigen niveau bediend worden en als persoon de tijd krijgen om zich te ontwikkelen. Doordat de resultaten een aantal jaar onder de maat waren en daar gericht de focus op moest, én door wisselingen in de directie is de uitwerking van de visie maar gedeeltelijk gelukt en nog te leerkrachtafhankelijk.

In alle individuele kennismakingsgesprekken tussen alle teamleden en de nieuwe directeur kwam naar voren dat het team graag toekomstgericht wil bouwen en een doorgaande lijn in de school wil ontwikkelen. Door de combinatie van deze wens en de verplichting om voor 2024-2027 een nieuw schoolplan te schrijven, zijn wij in november gestart met visieontwikkeling met het team. In dit traject hebben wij antwoorden gegeven op vragen zoals:

- Waartoe dient (ons) onderwijs?

- Wat zouden onze kinderen moeten kennen en kunnen aan het einde van de basisschool?

Uit deze vragen kwam sterk naar voren dat wij graag willen dat kinderen zelfstandig, met zelfvertrouwen, met goed ontwikkelde kennis én vaardigheden naar de middelbare school gaan. Woorden zoals zelfstandigheid, samenwerken, eigenaarschap en sociale ontwikkeling/samenwerken kwamen meermaals naar voren. Deze woorden passen goed bij het concept Dalton. Vanuit de Daltonervaring van de directeur heeft hij bij het tweede visiemoment in december voorgesteld aan het team om te onderzoeken of Daltononderwijs een goed vervolg van de huidige visie is en goed aansluit bij de wensen van het team. Bij dit visiemoment hebben de collega's met elkaar in gesprek onderzoek gedaan naar Daltononderwijs. Deze eerste verkenning maakte de collega's positief nieuwsgierig naar wat Daltononderwijs in de praktijk betekent.

Oriëntatiefase

In de oriëntatiefase hebben wij kennis gemaakt met het Daltononderwijs. Wij hebben in kaart gebracht wat onze verwachtingen zijn van het Daltononderwijs, we hebben onderzocht hoe het traject eruitziet om officieel Daltonschool te worden en wat hiervoor nodig is.

Kennismaking Daltononderwijs

In ons onderzoek naar Daltononderwijs hebben wij met het team een inspiratiesessie gehad van Glenda Noordijk. Zij is bevoegd Daltonopleider en is vanuit de Daltonpraktijk doorgegroeid naar opleider. Zij heeft het team verteld wat Daltononderwijs inhoudt met betrekking tot de praktijk. Na de voorjaarsvakantie hebben alle teamleden een Daltonschool uit de omgeving bezocht (Het Tangram – Rotterdam, de Vijfster – Capelle aan den IJssel of de Casimirschool – Gouda). Het team heeft bij deze scholen gezien en onder andere gemerkt dat:

- leerlingen in de bovenbouw zelfstandiger en gemotiveerder waren dan gemiddeld
- leerlingen gestructureerd benodigde (21e-eeuwse) vaardigheden aangeleerd krijgen, zoals bijvoorbeeld plannen en samenwerken
- leerkrachten in opbouw steeds meer verantwoordelijkheid neerleggen bij de leerlingen
- op onze school al veel manieren gebruiken die gericht zijn op het zelfstandiger maken van kinderen, maar dat er bij ons nog geen doorgaande lijn inzit

Het team was enthousiast over de zichtbare werking van Daltononderwijs die zij op deze scholen zagen.

Het team heeft in maart unaniem de wens uitgesproken om de ontwikkeling in te zetten om een Daltonschool te worden.

Verwachtingen van Daltononderwijs

De verwachting is dat een gezamenlijk gedragen visie met een duidelijk einddoel energie opwekt in het team. Voor de leerlingen wordt aankomende jaren zichtbaar dat zij in een opgebouwde doorgaande lijn vaardigheden ontwikkelen rondom de Daltonkernwaarden (zelfstandigheid, vrijheid in gebondenheid/verantwoordelijkheid, samenwerken, effectiviteit en reflectie). Op dit moment werken wij nu succesvol met het EDI-model om kennis over te brengen naar leerlingen. De huidige resultaten zijn al goed stijgende vergeleken met de resultaten van een aantal jaren terug. De resultaten van Leerling In Beeld zullen we in de ontwikkeling naar Daltononderwijs met behulp van de PDCA-cyclus goed blijven monitoren. We zullen in het proces het EDI-model ook goed kunnen gebruiken om niet alleen kennis, maar ook vaardigheden, zoals samenwerken en plannen aan te leren bij de leerlingen.

De profilering richting Daltononderwijs geeft ook een goed extern beeld naar het dorp Moordrecht en de Groeiling. De andere twee scholen in Moordrecht profileren zich minder goed en hun resultaten zijn ook (nog) niet zo sterk. Binnen de Groeiling zouden wij de eerste Daltonschool zijn. Bij de sollicitaties werd duidelijk dat er werknemers binnen de Groeiling

interesse hebben in (de ontwikkeling naar) het Daltononderwijs.

Licentie verkrijgen bij de Nederlandse Daltonvereniging (NDV)

De licentie Dalton wordt verleend door de NDV (www.dalton.nl). Als de licentie verleend is, komt de NDV iedere 5 jaar visiteren om de licentie te verlengen. Daarmee is de licentie Dalton een kwaliteitskeurmerk.

De NDV schrijft niet voor hoe het onderwijs rondom de Daltonkernwaarden concreet ingevuld moet worden. Zij beoordelen het onderwijs aan de hand van het DaltonOntwikkelPlan (DOP) van de school, waarin de school omschrijft wat zij rondom de 5 kernwaarden hebben ontwikkeld en welke ontwikkelingen zij in de toekomst willen uitvoeren. De beschreven ontwikkelingen moeten bij de visitatie in de praktijk zichtbaar zijn. Wenke Perspectief kan de school in het proces naar de Daltonlicentie begeleiden. In dit traject gaan zij uit van 2 jaar de Daltonopleiding verzorgen voor de leerkrachten en in het derde schooljaar het begeleiden van de voorbereiding van de visitatie van de NDV. Dit betekent dat wij na 3 schooljaren een Daltonlicentie zouden kunnen krijgen.

Benodigheden

De Nederlandse Daltonvereniging schrijft niet concreet voor hoe het onderwijs eruit moet zien. Dit betekent dat wij onze huidige leermiddelen, licenties, huisvesting en inrichting kunnen behouden. De ontwikkeling naar een Daltonschool zal vooral een professionalisering van het team vragen, die daarna zichtbaar moet worden in de klas. Dalton is een 'way of life', waarbij middelen duidelijk ondergeschikt zijn aan het doel. In de klas moet dus vooral zichtbaar worden dat kinderen zelfstandiger zijn, verantwoordelijker zijn voor hun taak, proces en gedrag, beter leren samenwerken en dit doen op een effectieve manier met veel reflectie op de taak, proces en zelfregulatie.

Onze huidige huisvesting is zeer geschikt voor Daltononderwijs. De lokalen zijn goed ingericht, in de lokaalindeling is rekening gehouden met parallelgroepen naast elkaar om samen te werken en op de gangen zijn er diverse goede plekken ingericht als samenwerkplek. De huidige leermiddelen zijn geschikt om (eventueel aangepast) te gebruiken voor Daltononderwijs. Dat betekent dat er vooral een investering nodig is in de professionalisering van de leerkrachten. De professionalisering kan door Wenke Perspectief (aangesloten bij de Nederlandse Daltonvereniging als Daltonopleider) intern op studiedagen worden verzorgd. Daarnaast begeleiden zij de school in het proces naar de Daltonlicentie. De kosten voor deze professionalisering (van 25 collega's) en de begeleiding is 10.000 euro per jaar voor in totaal twee schooljaren. Omgerekend naar het aantal collega's (400 euro per collega) en in vergelijking met eerdere professionalisering op de Sint Jozefschool rondom EDI (6400 euro) is dit niet een groot bedrag. Dit budget komt uit het potje 'professionalisering' van alle leerkrachten.

Er zijn ook kosten verbonden aan het lid worden van de NDV. Deze kosten zijn terug te vinden op hun site www.dalton.nl. Omgerekend naar het stijgend aantal leerlingen komt dit aankomende jaren neer op een bedrag van ongeveer 1400 euro per jaar. In dit lidmaatschap

biedt de NDV deelname aan Daltonschoolnetwerken en informatie aan alle scholen, ook scholen die een Daltonschool willen worden (Daltonschool in ontwikkeling).

Overzicht kosten

Professionalisering team 2024-2026	10.000 euro
Professionalisering IB, Daltoncoördinator en directeur	4.000 euro
Licentiekosten Dalton jaarlijks	1.400 euro
Professionalisering nieuwe leerkrachten in de toekomst	760 euro per leerkracht

Besluitvorming

Team

Het team is door de directeur gefaciliteerd om de oriëntatie op Daltononderwijs te doen. Het team heeft in maart 2024 unaniem de wens uitgesproken om de ontwikkeling in te zetten naar Daltononderwijs. Doordat het team de oriëntatiefase zelf vorm heeft gegeven en zelf heeft doorlopen, maakt deze keuze veel energie los in het team.

Doordat de NDV niet concreet voorschrijft hoe Daltononderwijs eruit moet zien, zijn er vanaf maart collega's betrokken rondom de planvorming in de ontwikkeling naar Daltononderwijs. Deze medeverantwoordelijkheid zorgt voor een positieve sfeer in het team.

MR

Op de MR-vergadering van 18 maart 2024 hebben wij de MR ingelicht over de nieuwe visie en het plan om een Daltonschool te worden. De MR reageerde positief en merkte vanuit de collega's dat er nieuwe energie ontstond vanuit het team. Dit concept plan waarin de verkenning verder wordt uitgewerkt zal in juni 2024 ter informatie worden voorgelegd aan de MR.

Ouders

In april 2024 hebben wij een klankbordgroep ouders ingelicht over onze voorgenomen visie richting Daltononderwijs. Alle ouders uit deze klankbordgroep waren enthousiast over deze nieuwe visie. Daarna hebben wij via een informatiemoment en via de communicatie-app alle ouders ingelicht. Alle aanwezige ouders bij het informatiemoment waren blij met de Daltonvisie en stelden goede, positief-kritische vragen. Het huidige ouderpubliek bestaat grotendeels uit ouders die uit grote steden zijn verhuisd en die bewuster kiezen voor een schoolvisie. De ouders zijn vanaf dit moment maandelijks op de hoogte gehouden van onze stappen rondom Daltononderwijs.

Bestuur

Het bestuur is vanaf december 2023 op de hoogte gehouden van alle stappen in onze

verkenning naar Daltononderwijs. De voorzitter College van bestuur heeft in december groen licht gegeven om deze verkenning in te gaan.

Planning

Wanneer	Wat	Wie
Juni/juli 2024	Informereren MR en bestuur over verdere traject verkenning	Directeur, IB, ontwikkelteam Dalton en Leiderschapsteam (LT)
Juni/juli 2024	Afstemming met Daltonopleider Wenke Perspectief over kosten, opleidingsdagen, invulling opleiding en begeleiding	Directeur, IB, Daltoncoördinator (Manon)
Juni/Juli 2024	Aanmelden bij Nederlandse Daltonvereniging als Daltonschool in ontwikkeling (i.o.)	Directeur
Schooljaar 2024-2025	<ul style="list-style-type: none"> - Daltonopleiding door Wenke Perspectief op 5 studiedagen intern verzorgd. Deze studiedagen zijn gericht op het gedachtegoed van Dalton en de 5 kernwaarden worden apart van elkaar aangeboden. - Minstens 3 keer klassenbezoeken door Wenke Perspectief, directeur en Daltoncoördinator - De Daltonontwikkelingen worden gemonitord en gestimuleerd door het ontwikkelteam Dalton, Daltoncoördinator, IB en directeur - Ontwikkeling DaltonOntwikkelpPlan (DOP) van de Sint Jozefschool door ontwikkelteam Dalton waarin ontwikkelingen, doorgaande lijn en andere afspraken worden opgeschreven 	Wenke Perspectief, directeur, IB, Daltoncoördinator, ontwikkelteam Dalton en team
Juni/Juli 2025	<p>Op basis van evaluatie wordt een besluit genomen over het vervolg van het traject. Er wordt vastgesteld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoe is het traject toe nu toe verlopen? • Is het voornemen om Daltonschool te worden nog steeds kansrijk? (zowel o.b.v. opgedane ervaringen, actuele schoolsituatie en planning) <p>Bij een positieve uitkomst van de evaluatie:</p>	Directeur, IB, Daltoncoördinator, ontwikkelteam Dalton en team CvB MR

	<ul style="list-style-type: none"> • Wordt het CvB om instemming gevraagd met het besluit om Daltonschool te worden • Wordt het schoolplan gewijzigd • Wordt het aangepaste schoolplan ter instemming voorgelegd aan de MR 	
Indien definitief besluit om Daltonschool te worden is goedgekeurd door CvB en MR:		
Schooljaar 2025-2026	<ul style="list-style-type: none"> - Daltonopleiding door Wenke Perspectief op 5 studiedagen intern verzorgd. Deze studiedagen zijn gericht op het gedachtegoed van Dalton en de 5 kernwaarden worden apart van elkaar aangeboden. - Minstens 3 keer klassenbezoeken door Wenke Perspectief, directeur en Daltoncoördinator - De Daltonontwikkelingen worden gemonitord en gestimuleerd door het ontwikkelteam Dalton, Daltoncoördinator, IB en directeur - Verder aanscherpen en uitwerken van DaltonOntwikkPlan (DOP) van de Sint Jozefschool door ontwikkelteam Dalton waarin ontwikkelingen, doorgaande lijn en andere afspraken worden opgeschreven 	Wenke Perspectief, directeur, IB, Daltoncoördinator, ontwikkelteam Dalton en team
Schooljaar 2026-2027	<ul style="list-style-type: none"> - Voorbereiden visitatie NDV door ontwikkelteam Dalton, Daltoncoördinator, Leiderschapsteam en directeur. Begeleid door Wenke Perspectief - DaltonOntwikkPlan (DOP) Sint Jozefschool compleet maken als bron voor de visitatie en zelfevaluatie opstellen 	Directeur, IB, ontwikkelteam Dalton en Leiderschapsteam (LT)
Eind schooljaar 2026-2027	<ul style="list-style-type: none"> - Bij positieve visitatie van de NDV ontvangst van de Daltonlicentie. Bij negatieve visitatie met aanbevelingen schuift dit één schooljaar op 	
Vanaf 2027	<ul style="list-style-type: none"> - Professionalisering eventuele nieuwe leerkrachten via Thomas More Academie - Daltonontwikkeling doorzetten 	

SWOT-analyse Daltonproces Sint Jozefschool Moordrecht

<p><i>Sterktes</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Hele team is unaniem positief over Dalton- Sollicitanten van binnen en buiten de Groeiling kiezen bewust om dit proces in te stappen- Ouders zijn positief over duidelijke visie- Duidelijke profilering in Moordrecht en binnen de stichting- Oude visie en werkwijze van een aantal leerkrachten sluit al aan op Daltonvisie	<p><i>Zwaktes</i></p> <ul style="list-style-type: none">- De professionalisering en de verandering in de praktijk vraagt veel energie en tijd van alle collega's, ook voor toekomstige collega's
<p><i>Kansen</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Leerlingen goed voorbereiden op hun toekomst door bewust benodigde vaardigheden aan te leren- Ouders structureel betrekken bij ons onderwijs door dit proces met hen te delen, daarmee ouderbetrokkenheid en oudertevredenheid omhooghalen- Het gebouw optimaal benutten voor samenwerking met zijn gezamenlijke ruimtes en grote plein	<p><i>Bedreigingen</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Opgebouwde kwaliteit en resultaten moeten behouden blijven- Duidelijke profilering betekent dat ouders in Moordrecht in sommige gevallen een keuze maken voor een andere school. Op dit moment zijn beide andere scholen in Moordrecht nog niet stabiel en daarin nog niet een goed alternatief. Hiermee wordt de groei van de Jozefschool misschien licht geremd, waardoor een eventuele wachtlijst in het ongunstigste geval niet nodig is.